

Список використаних джерел

1. Осауленко О. Г. Національна статистична система: стратегічне планування, методологія та організація : [монографія] / О. Г. Осауленко. – К. : ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2008. – 415 с.
2. Стратегія розвитку державної статистики на період до 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.org/uk/telefon>.
3. Цал-Цалко Ю. С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія, практика та інтерпретація / Ю. С. Цал-Цалко. – Житомир : ЖДТУ, 2004. – 505 с.

О. М. Мотузка,

кандидат економічних наук,

доцент Національного центру обліку та аудиту,

Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Міжнародна технічна допомога (МТД) надається Україні на безоплатній та безповоротній основі країнами-донорами та міжнародними організаціями з 1992 року практично в усіх сферах економіки та суспільного життя. Впровадження проектів МТД сприяє економічному розвитку, зменшенню навантаження на державний бюджет, створенню додаткових робочих місць і забезпеченню інтересів держави на зовнішніх ринках. МТД створює також привабливий інфраструктурний базис для залучення до економіки країни – отримувача прямих іноземних інвестицій.

У рамках надання Україні МТД співробітництво здійснюється з 15 країнами, Європейським Союзом та з понад 20 міжнародними організаціями [1].

Найбільшими донорами для України були та залишаються Сполучені Штати Америки та Європейський Союз. Іншими донорами є Канада, ФРН, Швеція, Швейцарія, Японія, Туреччина, Данія, а також організації системи ООН, Світовий банк, ЄБРР, ОЕСР.

Основні організаційно-правові засади технічного співробітництва з країнами-донорами та міжнародними організаціями на сьогодні регулюються 21 рамковим міжнародним договором України та міжнародними договорами щодо впровадження програм співробітництва в різних сферах економіки. Цілі та завдання допомоги узгоджуються як на міжурядовому, так і на міжвідомчому рівні.

За даними Мінекономрозвитку, за всі роки співробітництва донорами виділено понад 9 млрд дол. На 1 жовтня 2015 року впроваджується 336 проектів загальною контрактною вартістю понад 3,3 млрд дол. [1].

З 1991 по 2006 рр. ЄС надавало допомогу Україні в рамках програми TАСIS (реалізовано проектів на загальну суму понад 2,4 млрд євро). Починаючи з 2007 року допомога Україні надається в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства 2007–2013 рр., бюджет якого для України складає 2,7 млрд євро. Окремо здійснювалось фінансування співробітництва з ядерної безпеки, обсяг якого склав 524 млн євро.

На сьогодні допомога ЄС надається на виконання положень Порядку денного асоціації Україна – ЄС та імплементацією положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у вигляді проектів з експертної допомоги, постачання обладнання, виконання робіт, грантових проектів, програм бюджетної підтримки. Упродовж останніх десятиліть все більшого масштабу набуває система міжнародної допомоги Світового банку, яка надається у формі кредитів та за певних умов, що мають бути виконані країною-одержувачем.

Досліджуючи сучасні тенденції розвитку міжнародної системи допомоги, не можна не погодитися з думкою вітчизняних учених, що сьогодні формується нова парадигма допомоги, в основі якої лежать: прийнята у 2010 р. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй, в якій визначено Цілі Розвитку Тисячоліття у період до 2015 року, що сприяє більш чіткому формуванню напрямів глобальних зусиль міжнародної спільноти з допомоги; та Паризька декларація щодо підвищення зовнішньої допомоги (2005), яка визначає принципи та механізми реформування системи надання й управління допомогою, формує систему з 12 показників оцінювання прогресу її виконання [2].

МТД є важливим джерелом зовнішнього фінансування. Окремі країни не в змозі залучити прямі іноземні інвестиції і не мають доступу на міжнародні фінансові ринки, що зумовлює високий рівень їх макроекономічної залежності від допомоги. У цьому контексті ООН виділяє чотири загальних чинника, що можуть впливати на сталість розвитку країни [3].

1. Рівень залежності від допомоги. Він може вимірюватись як частка МТД у загальних урядових надходженнях, у розрахунку на душу населення або у відсотках до ВВП. Високий рівень цього показника робить економіку і уряд країни вразливими до флуктуацій потоків допомоги. В окремих випадках країна в цілому може і не бути залежною від МТД, але при цьому розвиток її окремих секторів та галузей визначається надходженнями ззовні.

2. Проциклічний характер допомоги. Як свідчать міжнародні дані, у переважній кількості випадків МТД має проциклічний характер, що спричиняє протилежний очікуваному ефект і робить економіку країни-одержувача допомоги більш залежною від зовнішніх циклічних коливань на міжнародних ринках.

3. Високий рівень варіації допомоги. У цьому випадку періодичність та обсяги надходжень допомоги є важко передбачуваними, що створює проблеми для уряду країни-одержувача у питанні ефективного планування витрат.

4. Цільове використання допомоги. Хоча міжнародна статистика свідчить про постійне зростання обсягів офіційної допомоги, вона маскує той факт, що в дійсності лише невелика частка допомоги фактично надходить до країн-одержувачів. Значна ж частина МТД повертається у розвинені країни у формі оплати міжнародних експертів та закупівель обладнання, що стимулює економіку країни-донора. Зазвичай існує також певна диспропорція між секторами-одержувачами в межах однієї країни. Наприклад, соціальний сектор фінансується значно більшою мірою, ніж виробничий і агросектор.

Слід зазначити, що донори МТД об'єднують, як правило, проекти і програми в Стратегію допомоги країні, яка є робочим планом для співпраці міжнародної організації або країни-донора з країною-одержувачем. У кожного донора така стратегія називається по-різному і розрахована на певний період часу.

Відповідно до Концепції планування, залучення, ефективного використання та моніторингу МТД і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, ключовими пріоритетами економічного і соціального розвитку України на 2013–2016 роки, реалізація яких потребуватиме залучення МТД і фінансових ресурсів МФО, є [4]: сприяння створенню умов для економічного та соціального розвитку; модернізація транспортної, муніципальної та енергетичної інфраструктури; розвиток високотехнологічного виробництва; енергозбереження та енергоефективність; розвиток агропромислового комплексу та комплексний розвиток сільських територій; розвиток внутрішнього ринку тощо.

Аналіз стану МТД свідчить, що сучасна система управління на всіх рівнях потребує всебічної статистичної інформації для адекватної характеристики процесів, що відбуваються у суспільстві, та прийняття рішень щодо їх ефективного регулювання. Статистичний аспект є однією з головних передумов зваженого управління процесами отримання та використання МТД.

Список використаних джерел

1. Інформація про залучення міжнародної технічної допомоги у другому півріччі 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Informatsiino-dovidkoviMaterialiSchodoMtd>

2. Плоский К. В. Міжнародна технічна допомога як міждисциплінарна науково-практична проблема / К. В. Плоский // [Державне управління: теорія та практика](#). – 2013. – № 2. – С.129–139.

3. Towards Human Resilience: Sustaining MDG Progress in an Age of Economic Uncertainty [Electronic resource]. – Access mode : http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Towards_SustainingMDG_Web1005.pdf

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції планування, залучення, ефективного використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями” від 20.10.2011 р. № 1175-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1075-2011-%D1%80>

О. Ю. Науменко,
студент 6-го курсу,
спеціальність “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ЮРИДИЧНИМИ ПОСЛУГАМИ

Юридичні послуги відіграють ключову роль у розвитку бізнесу, складаючи невід’ємну частину інфраструктури світової торгівлі. Неможливо уявити собі здійснення комерційних операцій, особливо транснаціонального характеру, без участі юристів. У багатьох країнах склад юридичних фірм стає дедалі більш інтернаціональним, оскільки їхні клієнти шукають можливості для ведення бізнесу в умовах стрімкої глобалізації та потребують якісних послуг в різних юрисдикціях. У разі, якщо така послуга недоступна усередині країни, більшість юридичної роботи в рамках будь-якого транснаціонального проекту здійснюються за її межами [1].

За останні десятиліття в секторі юридичних послуг спостерігається неухильне зростання, що є наслідком збільшення обсягів міжнародної торгівлі і появи нових сфер практики, зокрема в сфері бізнесу і торговельного права [2].

Такі сектори як корпоративна реорганізація, приватизація, міжнародні операції зі злиття та поглинання, права на інтелектуальну власність, нові фінансові інструменти і антимонопольне право сприяють все більшому попиту на якісні юридичні послуги останніми роками.

За деякими оцінками, в ЄС кількість професійних постачальників юридичних послуг в середньому зросла протягом 2000–2014 рр. більш ніж на 20%, тоді як у США вона збільшилася у цей період втричі [3].

На початку XXI століття частка юридичних послуг складала 14% від всіх професійних послуг і 1,1% в економіці “представницької” розвиненої країни. У 2010 р. обсяг юридичних послуг у США склав 95 млрд дол., а в ЄС сягнув показника в 52 млрд дол. [2].

У різних країнах кількість юристів і юридичних фірм відрізняється залежно від масштабів економіки, рівня економічного розвитку і структури юридичної професії. У 2012 році кількість юристів досягла 800 тис. у США (925 тис. включаючи персонал без відповідної кваліфікації), 500 тис. у ЄС і 19 тис. у Японії [2].